

Анотація

Кваліфікаційної роботи бакалавра **Холода Богдана Олеговича**
на тему: **Особливості функціонування туристичної сфери в Україні**
під час війни

Науковий керівник: **к. геогр. н., доцент Кравченко Катерина Олександрівна**

Актуальність теми. Туристична галузь України зазнала суттєвих трансформацій внаслідок російської агресії. За даними Державного агентства розвитку туризму України, до початку повномасштабного вторгнення туристична сфера складала 2,3% ВВП країни та забезпечувала близько 375 тисяч робочих місць. Військові дії призвели до значного скорочення кількості туристичних підприємств - з 3700 до 800 активно функціонуючих агенцій, що вимагає детального дослідження механізмів адаптації галузі до нових умов.

Трансформація туристичної інфраструктури під впливом війни характеризується значними руйнуваннями та пошкодженнями об'єктів туристичного показу, закладів розміщення та транспортної інфраструктури. За даними Міністерства культури та інформаційної політики України, станом на січень 2024 року зафіксовано пошкодження 902 об'єктів культурної спадщини, що безпосередньо впливає на туристичний потенціал регіонів та вимагає розробки нових підходів до відновлення галузі.

Особливої актуальності набуває дослідження нових форм та видів туризму, що виникли як відповідь на виклики воєнного часу. Розвиток військово-історичного, волонтерського та реабілітаційного туризму демонструє здатність галузі до адаптації та трансформації. За даними ДАРТ, у 2024 році понад 45% українців здійснили туристичні подорожі країною, що свідчить про збереження попиту на туристичні послуги навіть в умовах війни.

Зміна географії туристичних потоків та переорієнтація на внутрішній ринок вимагають розробки нових механізмів державної підтримки галузі. Концентрація туристичної активності у західних регіонах України, де зосереджено 54% туристичних потоків, створює нові виклики для розвитку інфраструктури та забезпечення якості послуг. Дослідження цих процесів має важливе значення для формування ефективної регіональної туристичної політики.

Фінансова стійкість туристичного сектору в умовах війни залежить від ефективності державних механізмів підтримки та здатності бізнесу до адаптації. Аналіз показує, що у 2024 році надходження до державного бюджету від туристичної галузі склали 2,06 млрд грн, що на 41,1% більше порівняно з попереднім роком. Це підкреслює важливість дослідження факторів стійкості галузі та механізмів її відновлення.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні розвитку туризму в Україні в умовах війни та розробці практичних рекомендацій щодо його адаптації до сучасних викликів.

Завдання дослідження:

1. Дослідити теоретичні основи розвитку туризму в умовах воєнного стану.
2. Проаналізувати міжнародний досвід розвитку туризму в країнах під час військових конфліктів.
3. Вивчити нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в умовах воєнного стану.

4. Оцінити вплив війни на туристичну інфраструктуру України та проаналізувати динаміку змін туристичних потоків та географії подорожей в Україні.

5. Дослідити нові форми та види туризму, що виникли під час війни, і запропонувати шляхи адаптації туристичного бізнесу до роботи в умовах воєнного стану.

Об'єкт дослідження: розвиток туризму в Україні в умовах війни.

Предмет дослідження: теоретичні, методичні та практичні аспекти функціонування туристичної галузі в умовах воєнного стану.

Методи дослідження. У процесі дослідження було використано комплекс наукових методів, зокрема:

1. Діалектичний метод пізнання для визначення суперечностей розвитку туристичної галузі в умовах війни.

2. Метод системного аналізу для оцінки структурних змін у туристичній сфері України.

3. Статистичні методи для вивчення динаміки туристичних потоків та економічних показників галузі.

4. Метод порівняльного аналізу для дослідження міжнародного досвіду розвитку туризму під час військових конфліктів.

5. Метод експертних оцінок для прогнозування перспектив відновлення галузі.

6. SWOT - аналіз туристичної галузі України в умовах війни.

7. Контент-аналіз інформаційних ресурсів для моніторингу репрезентації туристичного потенціалу України.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 75 сторінок.